

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК СЬОМИЙ.

Адреса редакції і контори:
у Києві Велика Підвальна вул. Д. 6.
Телефон редакції 1458.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

на рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.
6.	6.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	65.

Передплат. на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб.; в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р. або по 1 карб. на протязі перших шести місяців.

Ціна „Раді“ за кордон: на рік 11 р., (27 кроп 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к. на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закордонні читачі передплачують газету через пошти, то платять за газету по ціні, встановленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки в 1-го числа кожн. місяця.

ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.

(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати свої (привласнені) і адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статті; в більшій статті, до друку негодній, переводиться в редакції 3 місяці і висилається авторам їх коштом, а редакційні замітки й дописи одразу зникають. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

З ПРИВОДУ надісланих до газети віршів редакція не листується.

Просьба авторів додержуватись правдопису „Раді“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:
ЗА РЯДОК ПЕТИТУ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ:
перед текстом 20 коп.
після тексту 10 коп.
„сторонні повідомлення“ 50 коп.

За ПЕРШИЙ РАЗ платиться в ДВІЧІ.

Оповідки про пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льотних умовах.

ОПОВІСТКИ від окремих осіб фірм і заводів, що мешають, або мають свої Головні контори чи Управління закордонно і скрізь в межах Російської Імперії за винятком губерній: Київської, Харківської, Херсонської, Одеської, та Полтавської, окрім контори „Раді“,—приймаються виключно в ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОНТОРІ ОБ'ЯВЛЕНІЙ ТОРГ. ДОМА Л. в З. МЕТЦЛЬ і Ко. Москва, Масницкая, довг. Сытова та в ОТДІЛАХ ТОГО Т.Д.: „в Петербурзі, — Морская 11 Варшава, — Маршалковская 130; Вільно, — Большая 38; Лодзь—Петроковская 1 Паризь, — 8, площ. Барна“

Д-р Черняк В. Житомир., 16. Прийм. 9—12 та 5—9, жими 1—2. Праці (сф.), вел., мочол. поз. розст. Володичівниці.

Ще одна..

Ще одна „Провіта“ зробила жертвою сучасного лихоліття.. Як повідомлялось у нас, 28 квітня закрито житомирську „Провіту“,—закрито на підставі п. 6 тимчасових правил про товариства.

Власне кажучи, ця подія сталася не зовсім несподівано. Давно вже місцеві чорносотенці зосередили свою увагу на українському товаристві; давно вже житомирський підполковник „Кіевлянина“—Живий Волянич—систематично почав містити свої доноси на „Провіту“, підмовляючи адміністрацію закрити її; давно вже на Волинні ходили й чулки про це.. На початку цього року з'явилися навіть більш менш певні симптоми, що „Провіта“ стала на божій дорозі. „Провіту“ і всіх її членів потрушено і, хоча не знайдено нічого забороненого, проте за наших обставин самий факт поголовних трусів говорив дуже промовисто. Видима річ, скромне культурне товариство до цього часу намагалося собою очі волітським адміністраторам, і вони порішили здохити його. Зробити це дуже легко на підставі загального напрямку внутрішньої політики, а пункт 6-ий тимчасових правил дає до цього добру прикючку.

„Воспрещаются общества: а) преследующия цели, противныя общественной нравственности или воспрещенныя уголовным законом, или же угрожающия общественной спокойствию и безопасности; и б) управляемые учреждения или лицами, находящимися за границею, если общества эти преследуют политическя цели“—ось буквальный текст того 6-го пункта. Під час реакції вже сама редакція закону, неокреслена і неясна, може стати за зброю для боротьби з розвитком товариського життя.—і, як знаємо, цей пункт справді зробився такою зброєю в руках адміністрації. Дуже зручно можна кожний учинок небажаного товариства накрутити на те або інше місце наведеного закону і.. кінцею відомий.

Переходячи до скасування житомирської „Провіти“, можемо зазначити, що в діяльності її, певна річ, не можна було знайти нічого антиморального або протизаконного, або навіть політичного в справжньому розумінні. Виходить отже, що поставлено їй у вину погрозу „общественным спокойствию и безопасности“. Чим і як та погроза могла виявитися в діяльності просвітнього товариства—ми того не знаємо, та напевне ніколи й не дізнаємо, бо такої погрози, розуміється, й не могло бути, хоч раз-у-раз її можна знайти, коли схотіти й добре пошукати. Пригадується відома постановка чернігівської адміністрації, що погрозу ту знайшла в.. малій продуктивності чернігівської „Провіти“ і такі закрила її. Очевидно, за такої практики адміністрації не треба навіть турбуватися, щоб знайти якусь фактичну прикючку до закриття: досить просто посылити на голу погрозу „общественным спокойствию и безопасности“—і кінцею справи..

Але який кінець „Провіт“ ледві чи допоможе що в боротьбі з українством. Як справа життя, воно по-за „Провітами“ має тисячі інших шляхів і способів, які вже неможливо зловити на вістрі того чи іншого пункту. Щоб знищити українство, треба саме життя знищити, а цього заходами адміністрації не зробити.

Небезпечний присуд.

Судова справа про вибух на шахті „Італьянка“ скінчилася. Інженера Влохина засуджено до трьох місяців тюрми, штейгера Комарського—до двох місяців тюрми, десятників Шумилова й Ташеркіна—до арешту на півтора місяці, й інженера Дігмана—до гауптвахти на місяць. Окрім того, всіх підсудних прасуджено до державного покарання.

Очевидно, що цей присуд не відповідає на запитання: хто винен в „Італьянській“ катастрофі, що скінчилася смертю 56 шахтарів. Виходить, що суд не признав Влохину й К^о винуватцями катастро-

фи. За віщо ж їх, у таких разі, присуджено до рижних кар? Тут ми попадаємо наче в якусь зачаровану коко, з якого абсолютно нема виходу.

Присуд, як бачимо, не вносить заспокоєння й не дає рішучої відповіді на запитання: хто винен? Зате рішучу відповідь на це запитання дають подробиці судового слідства. Слідство вияснило, що в шахті було завнадто багато вугільного пороку, що адміністрація шахти ніяких заходів для боротьби з тим пороком не вживала. Вибух при таких обставинах мусів статись рано чи пізно. А що в шахті ще було багато гримучого газу й притім шахтарям видавали несправні лампочки, то момент вибуху можна було визначити майже з математичною точністю.

Ясно отже, що винуватцями катастрофи й смерті 56 робітників являються саме ті особи, що сиділи на лаві підсудних.

Чому ж, у таких разі, суд так м'яко поставився до них і признав їм такі карі, які признаються за маловажні проступки? Тут, очевидно, маємо діло з чисто-формальним поглядом на справу. Влохину й К^о судили не за убивство 56 робітників, а за недодержання деяких гірничих законів („нарушение правил ведения горных работ“). Суд, очевидно, не вважав наслідки байдужості рудничної адміністрації, а брав на увагу тільки самий факт байдужості. З цього погляду суд, розуміється, мав повну рацію присудити обвинувачених до арешту й тюрми на короткий час.

Не знаємо, наскільки така кваліфікація вини рудничної адміністрації відповідає духу, а не букві закону. Хай, арештою, така кваліфікація буде цілком законною—не в тім тут річ. Річ тут у тім, що подібні судові приговори не з якого погляду не досягають своєї мети. Завдання суду, по мислі творців наших судових установ, як відомо, полягає не тільки в тім, щоб карати злочинців, а ще в тім, щоб виховувати ту „середу“, з якої виходять злочинці. У даннім разі судовий приговор мав би не стільки покарати Влохину й К^о, скільки показати всім іншим інженерам, штейгерам і десятникам нашого величезного гірничого району, що гратиє безкарно життям сотен і тисяч робітників не можна, що за це належить сувора кара. Чим більш

суворим був би присуд в „Італьянській“ справі—тим менше можна було б сподіватись катастроф, подібних „Італьянській“, в будучности. А тепер—кого налякає, кого виховає, кого втримає цей присуд? Нікого. Навпаки, кожний гірничо-промисловець розсудить, що дешевше й вигідніше колись-небудь у-ряди-годи висидити місяць-два під арештом, ніж пильнувати во-дня в дель за додержанням усіх гірничих законів і за охороною робітничого життя.

Пригадується, що і після величезної „Риковської“ катастрофи суд винів такий самий м'який присуд. Отож маємо після Риковської катастрофи—катастрофу в шахті „Італьянка“. Очевидно, що й після останнього присуду гірничі робітники не мають підстави вважати себе більш забезпеченими від нових катастроф.

Листи з Німеччини.

XVIII.

Виставна буюнівських вишивок в Мюнхені. Привабивши для українського ока плакати про буюнівську виставку трохи завели нас, мюнхенських українців. З десятка яточок з жіночими куштарними виробами лиш три ятки були буюнівські, решта баварські.

Зате в щирим задоволенням можна підкреслити, що на баварським тлі буюнівські вироби дуже виграла багатством своїх мотивів і високим артистичним смаком свого колориту. Виставка в її буюнівській частині була властиво чисто українською виставкою, бо незначна домшка румунських поєсів і деякі румунські впливи в деяких вишивках були завнадто слабо представлені, щоб про них варто було говорити.

Стою і уважно розглядаю мотив вишивки, який мені пригадує рідне село і навіває приємні спогади і мріє.. Підходить одна з впорядчиків вистави, а впорядкована вона була місцевим баварським жіночим куштарним товариством, і питає:

Подобається? Ще й які! Так так, маєте рацію,—говорить вона, привітавши очевидно мене за німця—дуже гарне це національне мистецтво. Ми його не маємо зовсім. Але за те гляньте, яка у нас тонка робота, коли порівняти її з буюнів-

ними останні хвилини життя дикого гупула в „Тисях забутих предків“.

Але виходить, що, починаючи „вчуха пам'ять“ О. Олесеви, слід її прослідкувати і М. Коцюбинському і Лесі Українці. Чи не віщує справді цього недоброго нашій художній літературі те, що кращі її творці звертаються до світу, вдиваються в тіні забутих предків, кохаються в лісових фантастичних феєриях? Останні три книжки „Л.Н. Вістника“ принесли три нових творів.—М. Коцюбинського („Тися забутих предків“), О. Олесеви („Такого вечора“) і Лесі Українки („Лісова пісня“—драма-феєрія), в яких вчужки живих людей виходять з впливу неріальних причин; містична сила керує людьми, які дослухаються голосям лісових і гірських духів, йдуть на поклик чужої сили як заворожені,—словом панує така, вибачте, чортівня, що тільки помкнотіт винищування в народі забобони, жадної користи економічному розвиткові краю не принесє і для патріотичних прапорців нічого з неї не здереш. Проте боїться нема причини, бо тим самим психологом лишився М. Коцюбинський, мудрою Лесею Українка і патхвенним О. Олесею, так саме остаточно метою їх шукання являється людина, а що до форми їх художньої творчости, то можна тільки радити багатству і мінливості тих форм, в які одягають наші письменники свої думки. Правда, що старий реалізм не аважився б виводити як реальні істоти русалок, мавок, чужайстрів, водяників і лісовиків, не поширював би етнографічного розуміння витворів народної фантазії, але оновлений реалізм сміливо користується ними, як чимсь конкретним, живим і реальним. І тут нема нічого небезпечного, бо реальні не тільки речі і зв'язища зоанічного, матеріального світу, але не менше од них дієсні й конкретні зв'язища світу нематеріального, і вони можуть і повинні бути предметом ува-

Літературно-Науковий Вістник.

Том LVII, (кн. I, II і III 1912 р.).

В „Науковому додатку“ до „Учителья“ д. Офі приходиться до сумних висновків з III тому поезій О. Олесеви, його навіть жайке третя книжка творчість поета, в її він бачить симптоми занепаду поетичної сили. Свій висновок автор маленької рецензії оснований тільки на вражінні від драматичного етюда „Над Дніпром“, друкованого вперше горик в „Л.Н. Вістнику“. В огляді „Л.Н. В.“ мені випало говорити разом про цю поему О. Олесеви і про „Сон“ М. Коцюбинського, при чому я тоді не звернув особливу увагу на те, що все що діється в „Над Дніпром“ вост сою. Але д. Офі на цьому і будує свій висновок: значить джерелом творчости О. Олесеви являється не дійсність, а сон; значить власної фантазії у поета нестачає, а сні дають йому сюжети; значить поет вкінці сам просить не вірити його картинам, бо вони—примари сонні і більш нічого і т. д.—в такому роді міркує д. Офі і розскажує і журиться будучиною О. Олесеви, як поета. Не знаю, чи варт ще розводитися про те, що зміст „Над Дніпром“ зовсім не в сні, правда, і розскажому, і фантастичному, і цікавому сні, а чомусь нішому, як не самий сон в „Сні“ М. Коцюбинського творить основу думку оповідання. Як перше вражіння буває найсильнішим і закрушує своїм тоном всі наступні вражіння від тієї самої причини, так і перше кохання, розскажучи сили молоді душі, доводять їх до найвищого творчого надпруження, лишасться на завше жаринною, яка може спалити збудити в душі людини свіжість, силу і ясність молодости. Щасливий той хто піддається цій реакції молодости—він в зрілих літах житиме повним життям. Реакція молодости оновляла життя інтелігента в оповіданню „Сон“, вона ж зробила щасли-

Приймається передплата
на 1912 рік
на українську газету
„РАДА“
РІК ВИДАННЯ СЬОМИЙ.

Газета політична, економічна і літературна. Виходить у Києві щодня окрім понеділків і днів після великих свят. „Рада“ має широкі програму, як звичайні великі політичні газети: дає огляди життя політичного, громадського, економічного на Україні, в Росії і за-кордоном; друкує фельетони, а тако ж статті критичні і твори красивого письменства.

До СПІВРОВІТНИЦТВА в „РАДІ“ запрошено визначніші літературні і наукові сили.

„Рада“ має ВЛАСНИХ кореспондентів в Державній Думі, в Державній Раді, а також в політичних центрах Європи, в Лондоні, в Парижі, в Римі, в Мюнхені, у Відні, в Празі, у Львові, в Чернівцях і в усіх визначніших містах України по цей і по той бік кордону.

Ціна „РАДИ“ з приставкою і пересилкою в Росії:

на рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.
6.	6.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	65.

Передплату на рік можна виплачувати частками в такі строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб.; в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 марта 2 карб. і на 1 мая 2 карб., або по 1 карб. що місяця впродовж першого півріччя.

Пробні №№—безплатно.

Всім передплатникам, що виплатять **ЩЕ ШІСТЬ РУБЛІВ** буде вислано

„Словник української мови“
Зібраний редакцією журн. „Кіевская Старина“, премірований Рос. Акад. Наук і виданий під редакцією і з доповненнями Б. ГРИНЧЕНКА, в 4-х великих томах. В книгарнях словник цей продається по 8 карб., без пересилки.

ЗМІНА АДРЕСИ—30 к., артистам і учням всіх шкіл—**БЕЗПЛАТНО.**

Адреса редакції і головної контори: у Києві, Велика-Підвальна вул. Д. 6, біля Золотих Воріт. Телефон 1458.

Передплата на „Раді“ на таких-же самих умовах, що і в конторі, приймається: у Києві: 1) в „Українській Книгарні“, Безакієвська 8, 2) в Книгарні „Л.Н. В.“, В.Володимирська 28, і 3) в Книгарні Череповського, Фундуківська 14) в крамниці „Час“, Театральна пл. 48; у Варшаві в Гр. Стенури; в Одесі в крамниці Литвиненка і в україн. книгарні „Діло“, Конова, 11; в Катеринославі—Книгарня Лосицька, Проспект; в Мелітополі—Мелітська, 1. 6. Ессена у Л. Залізняка; в Полтаві—Книгарня Маршалька, бульвар Котляревського; в Петербурзі—Книгарня Волф; в Харкові—Українська Книгарня, Рибна.

Редактор В. Яновський. Видавець **В. Чикаленко.**

Літній театр Київського Купецького Зібрання.
Трупа українських артистів М. САДОВСЬКОГО.

Сьогодні, 8-го травня (мая) вист. **УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ** на 5 д.
буде нова п'єса І. Франка

Завтра, 9-го, **Циганка Аза** на 5 д., з співами. Книжки продаються з 11 год. ранку до 2-х днів і від 6 до 11 год. вечора. Початок у 8 1/2 год. вечора.

Особя, що взяли квитки в театр, за вхід в сад не платять.

Відповідальн. режисер М. Садовський.

ВИСТАВКА КАРТИН БОРИСА РОМАНОВСЬКОГО
ЗАКРИВАЄТЬСЯ 9-го МАЯ.

Декоративні панно-картини, етюди, малюнки, акварель, образи, килими, ширми.

Відкрита од 10 г. до 5 г. в Городському музеї.

Вийшов в друку і доступив на продаж в Українські книгарні Києва, Одеси і др. мст

Шевченківський збірник,
присвячений пам'яті 50-х роковин смерті

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Видання „Комітету по упорядкуванню Шевченківських свят в Москві“.

З МІСТ.

Част. I. Шевченківські дні в Москві—С. Хвостова; Шевченко народний поет—прив.-доц. Гр. До-ла-Барта; Шевченко серед поетів славянства—академіка Х. Корша; Мотив творчости Т. Г. Шевченка—А. Казимирського; Шевченко, як малаз—О Новицького; Шевченківські дні в Москві в 1891 р.—проф. А. Крижського. Згадка про старшого боярина Тараса Шевченка—Ганни Барвінок (Куліш). Висока могила—Х. Коймоличенка. Бібліографія—І. Вілоусова.

Част. II. Адреси, привітання, листи, телеграми й т. п. (повний текст). Грошовий звіт по упорядкуванню Шевченківських свят в Москві.

Ціна збірника 1 руб. 50 коп.

УВЕСЬ ЧИСТІЙ ПРИВУТОК ПІДЕ НА ЗВУДУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. Г. ШЕВЧЕНКОВІ В КИЄВІ.

Спеці- яльна л. № 16. Михайлівська. Порада 50 н. Пр. 10—2 дн. та 7—9 веч. Од 5—7 веч. завідуєч. лічбн. Д-р Гольдберг, приймає у себе № 16. В. Васильківська

КОЖНО-ВЕНЕРИЧ. ЛІЧЕБНИЦЯ

І-ша ЗУБНА лікарня.
ПРИ ЛІКАРНІ ХИРУРГ.

Прорізна 10.

Невже ж одніе бутерброди Новий прем'єр? Сіма

А щоб ти знав! Гурьянд (рішуче й переконано). Ну, то не раз він пожалує, Коли за працю і добро "Росію" в лапках ареформує И "Освідомительне Вуро"!

Перед виборами.

Житомір. Тутешні євреї не будуть виставляти своїх кандидатів в четверту Думу, а піддержуватимуть поступових кандидатів інших національностей.

Нова Ушиця. Губернський предводитель дворян п. Ракович заснував тут одділ союзу націоналістів. Записались чиновники, начальство яких раніш зависало в націоналісти і радийо зробити це й своїм підручником, та душ десять священників. "Праця" одділу почалась з виборів почесних членів.

Олександрівськ. Як оповідалося раніш у "Раді", в г. Олександрівському заснувався відділ національного союзу. За голову вибрано С. Т. Неїжмака—председателя олександр. повітов. земск. управи. В склад союзу увійшли—повітовий маршалок В. С. Миргородський, повітовий лікар Туча і інші. За секретаря бувший народний вчитель К. І. Мещеряков. Останніми часами відділ розіслав всім народним вчителям і законовчителям відомості і програми, закликаючи записатися у члени союзу, а також взяти на себе місію поширення друкованих видань союзу. Де-хто з учителів, боячись репресій—записується і надсилає членські вклади.

Натеріослав. Октабристи оповістили свою виборчу платформу, а якою виступлять на майбутніх виборах. В ній октабристи обіцяють дати про охорону прав народнього представництва, переглянути закон про робітників, становити міщан, чиновників і ремісників. В кінці платформи октабристи закликають населення вибирати в Думу таких самих "стойких" депутатів, які тепер засідають в третій Думі.

Мінолаів. Німецьке населення буде проводити в Думу ззов депутатів Люца (октабриста).

Петербурґ. Ствержується чутка, що на недавній нараді губернатора в Петербурзі про передвирборчі справи, йшло питання про те, що євреї особливо допомагають на виборах лівим кандидатам. Виникло питання про те, щоб "роз'яснити" євреям, які мають умовне правозительство. Незабаром міністерство внесе цю справу на розгляд сенату.

Ватна. Передвирборчий рух тут, як і скрізь, помічається більше усього серед духовенства. Архирей Филарет в особливий посланий радить духовенству подавати свої голоси тільки за правих кандидатів.

Рига. В рижському повіті розкидано прокламації соціал-демократи з закликом вибирати в Думу соціал-демократів.

Тула. Єпископ Парфеній (ініціатор видання св. Бвангелія українською мовою) виставляє свою кандидатуру в четверту Думу. Вікарій єпископа Бадомки теж виставить свою кандидатуру.

Оренбург. Націоналісти й тут заснували свій одділ; охочих записуватися дуже мало.

ПО УКРАЇНІ.

КИЇВ.

Загальні збори членів українського клубу. Сьогодні, 8-го мая, о 8 год. увечері в помешканні українського клубу відбулися загальні збори членів; збори вважатимуться правоздатними при всякому числі членів. Старшина просить д.д. членів, які не можуть прибути на збори, повідомити її про те. Тіж ж члени, що не згодяться, вважатимуться вибувшими з Клубу.

Конфіскація "Двуглавого Орла". Конфісковано позавчорашній номер "Двуглавого Орла".

200 000 карб. неустойки. Недавно товариство харківсько-романівських сахарних заводів заарядувало в г.р. Н. В. Клейніхмеля маєток "Лютівське", богодухівського пов., на Харківщині. Т-во мало будувати тут сахарний завод. Тепер т-во й граф Клейніхмель розірвали цей договір, причому гр. Клейніхмель заплатила т-ву 200.000 карб. неустойки.

100-літній ювілей Бендерського полку. Сьогодні починаються ювілейні свята Бендерського полку з приводу століття його існування. Свята тривають три дні.

Новий почтамт у Києві. Засновано комісію на чолі з С. Г. Жарковим, яка завданням будовою нового почтамту в Києві.

Мошенство в київському одділі московського купецького банку. Цими днями вияснюється, що з київського одділу московського купецького банку мошенством одержано 16.000 карб. По цій справі арештовано кілька душ, заперезаних в цьому злочинстві; між иншим гравера Доманського, на якого думають, що він зробив петля для фальшивих телеграм. Арештовано також бухгалтера Грува, теж заперезаного, що він брав участь у цій афері. Полдія наскочила на сліди мошенства, і певне незабаром його буде розкрито.

Про розтрату в київському одділі об'єднаного банку. З наказу судових властей арештовано Вороніна і А. Інгала переведено в тюрму. Єсть думка, що вони приховали десь частину грошей і поліція тепер розшукує їх.

В духовній академії. Синод наказав професорам київської духовної академії вийти з всяких сторонніх організацій. Після цього професори мають вийти з т-ва Нестора-Літописця, товариства поширення освіти в народі і инш.

В академії багато кафедр пустує. На одній з них подав прохання учитель київської духовної семінарії Пальмов.

Капоти пресоасвященного Димитрія. Пресоасвященний Димитрій, єпископ уманський, клопочеться перед городським головою, щоб "толкучку" й дві півняки Якова й Михайла Ріхтерів перенесено було од київсько-подільської духовної школи, поруч з якою їх заведено, бо таке судство дуже погане впливає на моральність учнів школи.

Приїзд начальника краю. Сьогодні в 11 год. 30 хв. сподівається з Ялта п. начальник п.-в. краю ген.-ад'ют. Ф. Ф. Тренова.

Потішні. П. губернатор просить гор. голову повідомити його, що зробило городське управління по справі про асигнування грошей на те, щоб навчати учнів городських шкіл гімнастики і військового строю.

Т-во козводств. 6 мая одбулось зібрання фундаторів т-ва козводств. Вибрано членів правління. Председателем вибрано д. Шостаковського,

председателя д. Черниша, казначеем д. Кауфмана, секретарем д. Букура-Гаштольда. Членами ради: Ф. В. Скуратова, Л. І. Сенченко, М. П. Литвинова, В. Корольова і М. А. Лященка.

Ходони. 6 мая з Києва виїхало в Семиріченську область 150 душ ходоків. Додуть де-які з них аж до ст. Арысь, звідки 1000 верст підуть пішки. Земство асигнувало на це 2.000 карб.

Ще про обивство в "Аполло". Родичі вбитого в "Аполло" Шрейбера позивають полизовника Лільва на 20.000 карб. По цій справі виставлено 20 свідків.

Австрійський уряд, вважаючи на те, що в Росії припинилась холера, дозволив ввозити в Росію в Австрію всякі продукти—молоко, фрукти і инш.

Епідемія тифу. Зважаючи на те, що в городі збільшується пошесть "возвратного" тифу, п. губернатор просить гор. голову повідомити, чи вжило заходів городське самоуправління для боротьби з пошестю і чи вистачає в лікарнях місць, щоб хворі могли передежати там, поки зовсім видужають.

З Київщини. Лекції арх. Виталія. Вердичівські союзнаки запрошують до себе архимандрита Виталія, щоб він прочитав в повіті де-кілько лекцій "О козацких могилах". Першу лекцію арх. Виталій має прочитати в міст. Коватині в залізнично-дорожній аудиторії. Лекції будуть платні. Частинна прибутку піде на улаштування "козацких могил", а частина на улаштування народних читань.

З Волині. Артій. В кінці апріля в селі Нових Воробісах, овердського повіту, одкрито артільну маслобійню. В цю артіль вступило 50 душ місцевих селян, які мають 100 корів.

З Поділля. Крамніці. В селі Фіорах, брацлавського повіту, одкрито товариську крамніцю. На одкритті було багато народу.

В селіх Клембівці та Голово-Русові, ямпольського повіту, одкриваються потребительські крамніці.

Душогубство. 28 апріля в селі Кірашівці, брацлавського повіту, черес убив селянина. Діло було так. Селянин Р. Ковалев був на роботі у місцевого поміщика, рокидав гній. На це поле прийшла свиня. Черес приїхав і наказав Р. Ковалеві, щоб той вигнав свиней. Той сказав, що йому немає ніякого діла до чужих свиней. Черес наскочив на робітника конем і почав його бити нагам. Ковалев оборонявся вилами. Тоді черес зліз з коня, скинув ружницю, прицільсь і вистрелив в Ковалева, який зараз же і помер. Покійний лишив після себе жінку та семеро душ дітей.

Винарі. Синод постановив заснувати нову вікарну кафедру в Камінець-подільській єпархії, в городі Вінаці. Вікарним єпископом призначено ректора московської духовної семінарії, архимандрита Вориса.

Негалеґна література. В с. Шустівцях вартів, які дотримують за кордоном, задержали три мішки негалеґної літератури та десять револьверів системи "браунінґ" з патронами. Контрабандисти втекли.

За землею. В селі Глиняці-Немирівській селянин Жученко убив свого брата, посварившись з ним за землею.

На заробітках. Єсть чутка, що євреї вербують подільських селян в Сірою на заробітках. Уже пішло скілька партій селян з камінецького повіту.

ліс, щоб жити, природа приймає їх, дає їм краще все з ліса, але людина вносить розклад в гармонію природи.

В "Прологу"—ліс спокійний, шаславий. Русалка віддається веселому танкові з "тим, що греблі рве", в лісі тиша,—все як було і як повинно бути. З двох людей, що прийшли в ліс, один зовсім безпечний для лісу: це дячок Лев, приятель лісового населення, він береже одвічні установи, шанує святу старовину давніх відносин людини до природи, він—консерватор і тим для природи гарний. Лукаш тільки починає жити, його захоплює кохання Мавки, і він віддається їй в усюю силою молодого почуття. Але, як людина, не може залишити своїх людських турбот і авязків, і на цьому ґрунті будувється драматизм відносин Лукаша і Мавки. Лукаш мусить же колись оженитися, мати господарство, добру господарню і матір дітям. Здорова, оградяна Килина, своїм здоровим тілом і здоровим розумом, практичністю і звичайними людськими бажаннями примушує померкнути обрам Мавки, як символа ніжної, чистої поезії, безтурботної й безцільної в жатковому погляді, в душі Лукаша. Разом з цим кічаться і гармонійність життя Лукаша. Ще дячок Лев тримає угоду в лісом, а по його смерті сім'я Лукаша допускається багатьох злочинів перед лісом і лісові істоти з приятелів робляться ворогами, мордують худобу, шуєють господарство. На цей раз природа перемогла і сім'я Лукаша мусить забратися в лісу в село.

Мавка покохала Лукаша за чистоту душевну, за дар творити—за пісню. Він до того часу не знав кохання, а усталені форми людського співжиття не дозволяли йому відітисися пілком вільному коханняю і одітисися жертву велику Мавки і ті багатства

поезі, які викликала вона. З одного боку він захоплюється, його вабить краса і природна безпосередність кохання, з другого—людський авторитет йому проказує, що він мусить робити, як всі, дати матері невістку, робити що, хоти Мавка сама приносить велику поміч в господарстві. Як прихильну лісову силу, люде її використовувать, але їй нічого не дають, не хочуть ніяк вважати на лісові звичайні й відносини; уже цей факт—прихильність природи і жоретокість до неї людей, жоретокість, без якої вони могли б пілком обійтися, а розумно користуватися дарами природи, уже це мусить рано чи пізно бути основою конфлікту між людьми та лісом. Мавка не може "наші людські клопоти забгнати" (невістка, "як у людей" і инше), зате вона високо цінить пісні Лукаша, якого мати чи хто инший запевняв, що "пісні,—то це наука невелика". На репліку про малу вартість пісень Мавка йому каже:

Не знавайш думі своєї цвіту Бо з нього виродило кохання наше! Той цвіт від парогот чарівний—Він скраби таюти, а не відкривав.

Цей момент в поезії повний глибокого змісту і широкого значіння; ніби закохана в народі краща інтелігенція сумує—

Тільки смутно, що не можеш ти Своім життям до себе доривити Лукаш: Я щось не розберу, що ти говориш.

Мавка: Бач, я тебе за те люблю найбільше, чого ти сам в собі не розумієш, хоча душа твоя про те співає виразно-широко голосом сопілки.

Кохання весни заммерло. Місце Мавки заступила годована вдовичка, "жінка хижка, наче рись", з масними залицяннями, практична і груба. Але Лукаш загубив долю, занепастивши Мавку. Та для Мавки кохання Лукаша мало те значіння, що воно дало їй душу: вона обернулася у вербу,

президі клубу пообіцяно, що незабаром клубові дано буде певну задовольняючу відповідь в справі заснування самостійного українського університету.

Коли стали відомі результати цієї розмови, о. Фоліс закінчив свою двогодинну промову і палата могла далі обговорювати свої справи.

З Відня переказується, що постановою цісаря в справі українського університету вийде цими днями.

17 мая в. с. в Відні одбулося віче українських студентів віденського університету. На віче прибуло коло 400 душ. Прибули посли Дністрянської, Кодоєва, Смаль-Стоцький, Левицький, Петрицький. Винесено резолюцію про самостійний український університет у Львові, а до того часу тепершій львівській університет повинен мати утравістичний характер.

Відня переказується, що постановою цісаря в справі українського університету вийде цими днями.

17 мая в. с. в Відні одбулося віче українських студентів віденського університету. На віче прибуло коло 400 душ. Прибули посли Дністрянської, Кодоєва, Смаль-Стоцький, Левицький, Петрицький. Винесено резолюцію про самостійний український університет у Львові, а до того часу тепершій львівській університет повинен мати утравістичний характер.

За кордоном.

Доля Ельзас-Лотарінґії. Германські газети—і праві і ліві—дуже багато пишуть тепер про промову імператора Вільгельма після обіду в намісника Лотарінґії в Стразбурзі.

В розмові з деякими видатними діячами імператор сказав: "Коли справи будуть йти так само, як і тепер, то я знищу вашу конституцію зовсім. Ви знаєте мене краще, ніж я вас, але ви можете ще довідатися про мене де-що і з иншого боку. Так, так, коли не ніше, то ми зробимо з Ельзас-Лотарінґії пруську провінцію".

Ці гарні слова імператора викликала така пригода. По ініціативі пруського міністра доріг, уряд Ельзас-Лотарінґії не дав фабриці машини в Гравенштадені замовлен на скілька мільйонів марок, бо було заперезано директора цієї фабрики в симпатіях до Франції. Ельзас-Лотарінґійська нижня палата визнала що кару несправедливою і постановила висловити догану урядові за те, що він дозволяє пруському урядові втручатися в Ельзас-Лотарінґійські справи. Ця резолюція палати дуже врадила Вільгельма і він при першій нагоді погрозилося ельзасцям. Газети нагадують Вільгельмові, що конституція Ельзас-Лотарінґії дав рейхстаг і союзна рада і скасувати її імператор без згоди цих інституцій не може, і що промова його—велика безтактовність.

Повстання в Албанії. Криваві бої бувають тепер щодня між албанськими повстанцями і турецьким військом в околицях Дібри, Расти і Отрановиці. З обох боків багато ранених і вбитих. В инших округах повстання росте і захоплює нові села. Скрізь, де албанці вже повстали, перебірають телефонні і телеграфні дроти. Ватажки повстанців після наради в одному з сел в околицях Дібра передали через косівського губернатора свої умови турецькому урядові, вимагаючи відповіді в двохтижневий строк.

Одкриття Дарданелів. Як відомо з телеграм, одкриття Дарданельської протоки жде більше 300 чужоземних парохлів; в константинопольській протоці з третього апріля відстоюється 200 парохлів, що йшли з Чорного моря і коло ста, що ждуть проходу в Чорне море. Турецький уряд оповістив цілу низку правил, як йти парохлам через протоку. Спочатку буде пропущено парохли з Чорного моря. Кожному парохлові видано порядковий номер, залежно від прибуття його в Константинополь. Парохли будуть виходити в протоку по чотири одночасово з промжунами в півдні, будуть пропускати

яку, спазивши, врятував від сокари Перелесня. З'являючись самотному Лукашеві в лісі вона каже:

О, не журися за тіло! Яним вогнем засвіталось воно, Чистим, залочним, як добре вино, Вільним іскрами вгору залетіло. Легкий, сухий, полізець ажже, вернувшись, в ріду землицю, вкучи з волею там зростить вербичку,—стане початком тоді мій кінець.

Галичина.

(Од власних кореспондентів).

Справа з українським університетом у Львові. Зважаючи на те, що австрійський уряд все одкладав домагання українського парламентського клубу про заснування українського університету, клуб постановив зробити обструкцію. Коли в палаті обговорювалась еміграційна справа, о. Фолісові доручено було задержати її як найдовшою промовою. Палата, вібравшись 4 мая в 11 г., була певна, що справу цю буде обговорено за 1 1/2 години і що український промовець говоритиме 15—20 хвилин, але о. Фоліс не кінчав промови. Тоді президію клубу запрошено було на розмову з міністрами внутрішніх справ Гайнольдом, що заступав місце прем'єр-міністра Штірка, і міністром народньої освіти Гузаревом. Підчас цієї розмови українські посли вказали на задержання справи з заснуванням українського університету і на те незадоволення, що викликає ця задержка в українського населення. Після довгої розмови

яку, спазивши, врятував від сокари Перелесня. З'являючись самотному Лукашеві в лісі вона каже:

О, не журися за тіло! Яним вогнем засвіталось воно, Чистим, залочним, як добре вино, Вільним іскрами вгору залетіло. Легкий, сухий, полізець ажже, вернувшись, в ріду землицю, вкучи з волею там зростить вербичку,—стане початком тоді мій кінець.

Єдине на що вказала знеможена доля Лукашева,—це сопілка, яка весною чарувала Мавку, і його гра приводить її знов до Лукаша і він в щасливим усміхом на устах знов живе переможним співом кохання; йому перший світ здається легочим білим цвітом з дерев. "Дай лише, лише і закриває кохання цару, далі переходить у густу синювцю... Лукаш сидить сам з сопілкою в руках, на устах встиг щасливий усміх"... Перше кохання окрасило останні хвилини життя Лукаша.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

Так по ріжному, по своєму підійшли наші кращі творці до одного питання. Для наших цілей важно було взяти тільки загальне з їх творів, поминувши докладний розгляд їх, зриваючись від докладного переказу змісту, але показати момент схожості. В тому, що наші кращі письменники, різні по школі, вихованню, поглядом і стилу сходяться в виборі тем і в дійсно творчому, спазнялому поетичному способі їх одкровення, одне другого не повторюють і не копіюють, можна вбачати дещо симптоматичне. Коли ще рано робити певні висновки що до значіння такого моменту, то у всякім разі ясно, що під теперішню хвилю наша література зовсім не бідна на творчий замасел і на продукцію високої художньої цінності.

людина, творчий і оживляючий вплив гарної молодості.

В етюді О. Олеся "Лихого вечора" (кн. I) дієвих осіб двоє: він і вона. Вони заручені, їм здається, що вони пілком щасливі, вони навіть дивуються, що так легко приходиться щастя і заповнює всю душу.

Вона. Дивно! І як це стає легко і нежданно! Здавалося—я знову з одвією душею і прокинулася з другою...

Він і вона кохають не вперше. Перше кохання можливо не було щасливим, воно їх навчило, що "віч страшно і довшу треба пережити, щоб вглядіти нарешті промінь сонця".

А ми? Ми навіть не страждали, Не знали тих печальних мук, Що палять душу, На шматки серце розривають І трують вров.

Не знали тих щасливих мук, Що заспають квітками життя Рівняють гори і безодні, Знають крилами орла Співають повою лебедину Краси, життя і смерті.

Тепер їм здається, що їхнє кохання дасть їм спокій, їх шлюбо буде тихим попаном в тихі, глибоко-нерухомі води. Але спогади, що сами виривають, що вриваються в душу героя "Сна", Івана, його і її, вони каламуть тихі води, збивають хвилю, руйнують одоманітний ритм життя—забуття, життя—животиння, приносять ясне щастя або муку—щастя, але з непереможною силою віддають душу переживанням першого почуття. Вона почула звуки флейти, якою той, перший, що заволодів її душею, обіцяв їй покликати і вона мусить іти, може, на муку, на смерть, але мусить; не може не йти,—така сила першого почуття.

Вільний по думці оговідаючи М.

Вільний по думці оговідаючи М.

